

עין משפט נר מצוה

ב מ מיי פ"א מה'ל כבורה ה'ל ג סמג ענין קמה קמו טעם"י ייד שו פ'עניף ה':

שיטה מקובצת

^[א] לבכור מחברא מעשר גאולה גאולה כמותו:
ס איכא מיד דמחיים:
ג שחיטה דאקלישא ליה:
ז פדיונו אינו דין דלא מיפריק:
ס אמינא מודבן הוא דלא איזדבוני:
ז הכהן עז הככור וכו':
ז וכו' מתירין אפילו:
ס לך כחזה התנפה ושוק הימין מה:
ט א ב בעלים הקדש:
ז הילכך כמיומה ל:
יא למיגר רבא אמר לא:
יג דאיתנא בי בעלים לא מודבן טי"ד ומה"ד חולין:
יד דלא אסר:
יז דרנא ליכא למידק אסר:
טן העמדה והערכה:
טן דחיל הוא קאסר:
ס מודאפקי למכירה בלשון:
יח דא"כ בגאולה יח חבת אפילו נמחק:
ס היא ר"ע מתיר אליבא:
לאן מה התם בחזה:
נפ חתב פסק דפריש:
נפ ומחלוקת בבדייתא הלכתא סתם מתני כדאיתא בחתולין וכו"ש הטא דסתם לן בלשון ב"ה דעריך משאר כר והא דפריש:
נח שאמר ואני:
סן דר"ע נמי מצי:
סן וגמר ס"א וספק חד:
סן עקיבא דפירש שהחלב מותר להאכילו לעובר כוכבים:
סן דרשא דואכלת ולא:
סן טעה ואשכחן ליה כמה סתמי הכי לעיל בפ' הלוקח בהמה גבי חררת:
ט גבי מנכרת יצא רובו ה"ו יקבר מכל תנן אין א"ה:
לאן אמר פ' שיהא:
לאן לא ובגטראה נמי:
לאן כחכמים פ' דאמרי:
לא דינא בקבורה כשמתו:
לא תנן יקבר כשנשחט:
לא טריפה נמי הוי:
לאן הוא רחנן בוסס:
לאן שר לשאר דכה"ג:
לאן מתני דהתם דקתני:

רבינו גרשום

תנהו ענין למעשר האי לא יגאל יתירא ולמכירה: והאי בני העמדה והערכה: קודם שיגאל ואי אפשר להעמידן שכבר נשחט אלא ש"מ לא ימכר הוא: הניחא למ"ד קדשימזבח היו בכלל מצות העמדה והערכה אמרת דלא מתירין בלא יגאל משם: אלא למ"ד וכו'. אמר לך רב איש און הכי קא אמרינן כלומר מוא דייקנין דלא ימכר הוא דמי איכא מיד דמחיים כי אלים למיתאס פדיונו לא מיפריק ולאחר שחיטה דלא אלים מיפריק אלא ש"מ דהאי לא יגאל לא ימכר הוא: לא ימנה ישראל עם הכהן. על הבכור בעל מום ולאכול עמו:

לב:

יט **פסק** מתני' מני רבי עקיבא היא. ואומר ר"י להלכתא ככ"ה דמתניתין דשרו אפי' לעובד כוכבים ולא ככ"ה דצרייתא

דאסרי^ט ופליגי אר' עקיבא דהוי סתם במתני' ומחלוקת בצרייתא יג דהוי הלכתא כסתם דמתני' כדאיתא בהחולץ (יבמות דף מז.)^ט וכו"ש

דהכא דסתם לן כלשון צרייתא דעדיף משאר סתמי כדאיתא בסוף שבת (דף קטו.) והא^ט דפרישנא בסמוך טעמא דרבי עקיבא מדכתיב כזכי וכאיל ואמרינן דלידך מוקים לה כר' אלעזר הקפר פי' דדריש ברש פרק שני דחולין (דף כח.) מה פסולי המוקדשים ששחיטה אף כזי ואיל ששחיטה ועוף אין לו שחיטה אלא מדברי סופרים משמע דר"ע לית ליה דרבי אלעזר הקפר אלא סבר לה כרבי דדריש שחיטה מוזנחת כאשר צויתין למלמד שנטוה משה על רוב אחד צנור ועל רוב שנים צבהמה דלמא הכי קי"ל כרבי ואע"ג דרבי יוסי בר חנינא צנויר צפרק מי שאמר (י"דף כט.) סובר דאין שחיטה לעוף מה"מ אין ראיה ממנו שיהא הלכה כן דמנא הוא כדמוכח התם ועוד דר"ע יט מצי סבר כר' אלעזר הקפר יט וגמר חד מצני וחד מאיל דפרישית לעיל בפ' שני (דף טו.) גבי מה כזי ואיל פטורין מן הצכורה כו' ובהלכות גדולות משמע שרואה לפסוק ככ"ה דצרייתא ומשמע נמי דמדרבנן היא דפליגי ארבי עקיבא יט^ט דפירשו שהחלב מותר לעובד כוכבים משום דאיתקש פסולי המוקדשים לאיל וזכי והבשר אסור להאכילו לעובד כוכבים מדרבנן ואין להציא ראיה דאסור לעובד כוכבים משום דקי"ל כההוא דרשא יט ואכלת ולא לכלצין וה"ה לעובד כוכבים כדמוכח בפ' כל שעה (פסחים דף טט.) יטא דאשכחן כמה סתמי כהך דאיתא הכא צפרק הלוקח צהמה (דף כא:) לעיל גבי חררת דס דתנן יקבר וצפרק עד כמה (לעיל דף כח.) מי שאינו מומחה וראה את הצכור ונשחט על פיו הרי זה יקבר ולקמן צפרקין (דף לו.) השוחט את הצכור ונדע (עד) שלא הראהו כו' הבשר יקבר וצפ' צהמה המקשה (חולין דף סט:) גבי ט יא' רובו ה"ו יקבר ט אבל היך אין ראיה דשפיר אחיז כר"ע דהא לר"ע גופיה שמעינן ליה צפרק טבול יוס (זחמים דף קג וקד.) דאמר מדבריו למדנו שהשוחט את הצכור ונמנא טריפה שיאותו הכהנים צערו משמע דבשרס אסור צהנאה והיינו טעמא כדפרישנא לעיל בפ' שני (דף יד.)

גבי קדשים שקדם מום קבוע להקדשן דהיכא דשרי לישראל הוא דאיתקש לכל היכא דאסור לישראל לא איתקש לכזי ואיל הילכך צכור שמת או נשחט בלא התרה או הותר ונמנא טריפה טעון קבורה כדמוכח הני סתמי ואפי' רבי עקיבא מודה כדאמר בפ' טבול יוס (זחמים דף קד.) ואף ר"ע לא אמר^{לב} שיהא העור מותר אפי' בגבולין אלא כשהתירו מומחה אבל לא התירו מומחה לא יט ובטריפה נמי^ט ואע"ג דשרי ר"ע העור אין הלכה כמותו כדמסקינן התם והלכתא כחכמים יט דאמרי אין לא ראיתי ראיה אלא יא' לבית השריפה ומיהו לדידן לא צעי שריפה דהתם^ט צמקדש הוא דצעי שריפה צמקדש קאי ומ"ש שס בצפרים והלכתא כחכמים בשר צקצורה והעור בשריפה פי' שס רש"י דלא גרס ליה דרבנן דאמרי צעור אלא יא' לבית השריפה לאו אדר"ע קיימי דאירי צכור בגבולין אלא אדרבי חנינא דאירי צקדשי המקדש ומיהו קשיא בצרייתא דלקמן צשמעמין (דף לג.) גבי שמי חטאות אחת תמימה ואחת צעלת מוס דקאמר ר' אלעזר בר"ש אפי' בשר צעלת מוס צקדרה וגזרק דמה של תמימה אסורה וקתני עלה צתמורה צפ' ולד חטאת (דף דג.) יוצא לבית השריפה והשתא מאיזה טעם היא בשריפה כל עיקר פסולה לא הוי אלא משום דהויא חטטאת שכפרו בעליה דמתה וחתטאות המתות דינא יט^ט כשמתו ואי משום דכי נשחטו הויא ליה כעין קדשים פסולים שנפסלו אחר שחיטה שיוצאים לבית השריפה הא^ט צככור תנן יט דסבר כשנשחט שלא על פי מומחה וכשנמנא טריפה לו הוי צקצורה כדפרישית ושמא יש לחלק בין צומן הזה לזמן בית המקדש ואם היינו מחלקים בין נשחט שלא על פי מומחה לשאר פסול שאירע אחר שחיטה הימה מיושבת גירסת הספרים דזחמים אלא שגגרוס אפכה והלכתא כחכמים בשר בשריפה ועור צקצורה וצומן הזה הוא דקאמר שלא החמירו על העור לשורפו כמו הבשר ואת"מ ש הא^ט צמס' ערלה (פ"ג מ"ג) ומיייתי לה בפ"צ דתמורה (דף דג.) האורג מלא הסיט מנאמר הצכור ידלק הנגד וצכל הנך שהצאתי משמע דדינו של צכור צקצורה ואין לחלק בין צ" שער יט לשער דכה"ג פריך משער נוזר ופטר חמור דתנן התם יקבר וצמס' ערלה (שס) תנן בשער^ט ובצפר חמור ידלק ואין נראה לדחות דהתם פריך משום דמשמעה ליה מתני' יט התם דקתני שער נוזר ופטר חמור דקאי שער אתרווייהו ועוד תנא נמי צתוספתא התולא נמר מצכור חס והניחו בחלון אע"ג שגולד לו מוס לאחר מכאן ושחטו הרי זה יקבר וי"ל דאיכא לשנויי הכא כדמשני התם אפטר חמור כאן צצק כאן בשער פי' שער ממהר לכלות וסגי ליה צקצורה אבל אם עשה ממנו צגד חיישינן שמא יוציאוהו אחר שנקבר וצעי שריפה ואיכא דמשני התם ומוקי לה כר' יהודה דאמר אם ראה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקצרים ראשי:

כל פסולי המוקדשין פרק חמישי בכורות

תנהו ענין למעשר. למכירה: מסתברא דאמעשר שדינן ליה שכן גאולה כמותו כך שמעמי. ויש לי הרצה להשיב חדא דקאמר אי טו צבעלים הקדש נינהו והרי הקדש בר פדייה שהרי קדשי צדק הבית נפדין כקדשי מוצח כדכתיב^ט ואם המקדיש יגאל את ביתו ובעל

כרחין אינטריך למכתב צחרמים^ט לא יגאל ועוד דקאמר תנהו ענין למעשר ומה לנו להציא לא יגאל אמעשר הרי כבר נאמר צו^ט לא יגאל ואם למכירה קאמר היה לו עוד לומר אם אינו ענין לגאולה תנהו ענין למכירה אי נמי הוה ליה למימר לא יגאל דחרמים למה לי ש"מ לאפנויי ולדון גזירה שוה דמה כאן מכירה עמו אף מעשר מכירה עמו. הילכך י' מדומה לי דהכי מצינע לך למיגרס יטא אמר רבא לא ימכר דחרמים לא צריך והכי פירושה רבא אמר בלא גזירה שוה נפקא לן צמעשר דאין נמכר דלא ימכר דחרמים^ט לא צריך הקדש נינהו והקדש אין הרשות ציד צעלים למוכרו לאחרים אלא לגזר מנכר וה"נ כל כמה דאיתנאו יט^ט ציד צעלים לא מודנן חולין נינהו וממכרין תנהו ענין למעשר דלא ימכר וכן עיקר: **מנא אחינא לה.** יט מדלא^ט אסר ליה אלא מחיים דאי גאולה צבעלים דוקא יט ולמדק הא לאחר שחיטה נגאל ותופס את דמיו: טו **העמדה והערכה צעי אלא.** ודאי לימיה צתורת פדיון כלל ואינו קדוש לתפוס את דמיו צקדושה והאי לא יגאל לא ימכר הוא ומשום דעדיד ציה עובדא דחול קאסר ליה רחמנא הילכך מחיים דחמירא קדושהיא אסור לאחר שחיטה דאקלישא קדושהיה דהא נשחט צחון לאכילת זרים שרי למכור: גאולה משמע צבעלים ותופס ליה פדיונו דאי אין תופס פדיונו למה להו לצעלי לפדותו אלא לאו ש"מ לא ימכר משום עובדין דחול יט קאסר ליה קרא: **להכי כהצ לא יגאל** יט דמדאפיק מכירה בשלשן גאולה שמע מינה דלא איזדבוני מיוזבן הוא ולא אפרוקי מיפריק וצגאולה גרידתא ליכא לאוקמה דא"כ יט לא מצינן למידק הא

לאחר שחיטה נגאל: **בתני' לא ימנה.** יט אפי' אם זימן כהן אורח ישראל על הצכור צעל מוס לא יאכל עמו: **גב' מסני.** דשרי עובד כוכבים צאכילת צכור: **מני ר' עקיבא היא.** ט דמתיר אליבא דצ"ה קאמר ר' עקיבא דבית הלל מתירין אפי' עובד כוכבים: **מה יטא צחזה ושוק כהנים אין ישראל לא.** דכתיב ויקרא^ט וחתה וצינך וצונתין אחק: הני

לאחר שחיטה נגאל: **בתני' לא ימנה.** יט אפי' אם זימן כהן אורח ישראל על הצכור צעל מוס לא יאכל עמו: **גב' מסני.** דשרי עובד כוכבים צאכילת צכור: **מני ר' עקיבא היא.** ט דמתיר אליבא דצ"ה קאמר ר' עקיבא דבית הלל מתירין אפי' עובד כוכבים: **מה יטא צחזה ושוק כהנים אין ישראל לא.** דכתיב ויקרא^ט וחתה וצינך וצונתין אחק: הני

ובית

מסורת הש"ס

^[א] (לעיל לא:.)
ב (נעיל לא:.)
ג (נשטות אי: חולין קלה.)
ד (נעיל יד: תמורה לג:.)
ה (נעל צכור כך איתא צמשנה שמתענית,)
ו (ויקרא כז,)
ז (צי צעלים לא מודנן ואי כי כהן חולין נינהו וממכרים אא"ע אחרמים תנהו ענין למעשר דלא כי צ"ק, ט)
ח דלא יגאל דמעשר לא ימכר הוא מדלא צ"ק, ט)
אליבא דה"ק ופלוני צ"ק, י)
י"ל וכו"ש הכא דסתם לן תנא בשלשן צ"ה דעדיף כי הבי"ח, י)
דמפרש צ"ק, י) מכל הני אין צ"ק, ט)
אע"ג צ"ק, ז) צקדיש מקדש הוא וכו' דאקדשי מקדש קאי צ"ק, ט)
במיה צ"ק, ט)
צ"ל צככור תנן יקבר כששחטו, ט)
בין נמר צככור גופיה דכי ה"ג פריך מטפר חמור דתנן צ"ק, ז)
פטר צ"ק,

תורה אור השלם

- לא יבקר בין טוב לרע ואל ימירנו ואם חמור ימירנו ודקה הוא ותמורתו ידקה קדש לא יאכל.
- ובשדם ידקה לך בוחזה והתנופה ובשוק הימין לך בודבר יח יח ידקה:

הגהות הב"ח

^(א) גבי לאחר שחיטה דאקלישא קדושהי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה פסק וכו' דפרישו שהחלב מותר ליעובר כוכבים. פי' לעיל לא ע"ב מד"ה מגליש:

מוסף רש"י

אימתי עושה תמורה מחיים. הכא נמי אימתי אינו נגאל לא אמרה מורה אלא מחיים. אבל לאחר שחיטה נמכר (לעיר דא.) העמדה והערכה. שפעומ על נגליה ויעריכה הסהן כדכתיב (ויקרא כו) והעמיד את הנהמה לפני הסהן והעריך הסהן וגו' (שבועות יא.) לא ימנה ישראל עם הכהן לבכור. לאסיל עם הסהן בשר צכר צעל מוס ששחטו הסן (תמורה ד.) אפילו עובד כוכבים. מותר לאסיל ממנו (תמורה ז.)